

„ОБЩА ОБУЧИТЕЛНА РАМКА” ЗА СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ (СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ) ПО БОЛНИЧНА ФАРМАЦИЯ

Доц. маг. фарм. Е. Григоров, дм

Факултет по фармация, Медицински университет – Варна

“COMMON TRAINING FRAMEWORK” FOR POSTGRADUATE EDUCATION (SPECIALIZATION) IN HOSPITAL PHARMACY

Assoc. prof. E. Grigorov, MScPharm, PhD

Faculty of Pharmacy, Medical University – Varna

Резюме. *Общата рамка на обучение е новоучредено в Европейския съюз е правно средство за постигане на автоматично признаване на професионална квалификация във всички страни. Тя е създадена от най-новата ревизия на Директива на Европейския съюз за професионалните квалификации. Европейската асоциация на болничните фармацевти е една от първите организации, които се опитват да го приложат.*

Ключови думи: *ООР, следдипломно обучение, болнична фармация*

Summary. *The common training framework is a newly established in European union legal tool to achieve automatic professional qualification recognition across all countries. It has been created by the most recent revision of the European Union’s Professional Qualifications Directive. The European association of hospital pharmacists is one of the first organizations trying to implement it.*

Key words: *CTF, postgraduate education, hospital pharmacy*

ВЪВЕДЕНИЕ

Правото на гражданите да упражняват икономически дейности в друга държава-членка е основно право, залегнало в Договора за ЕО. Независимо от това, в рамките на правилата за вътрешния пазар, всяка държава-членка запазва правото си по отношение на достъпа до дадена професия да изисква притежаването на специфична професионална квалификация. Обичайно това е професионалната квалификация, която се предоставя за национална територия. Това представлява пречка пред свободното движение на квалифицираните лица в Европейския съюз, тъй като лицата, които могат да упражняват същата професия в друга държава-членка, притежа-

ват друга професионална квалификация – тази, придобита в собствената им държава-членка. Поради това европейските институции изготвиха правила, които улесняват взаимното признаване на професионалните квалификации между държавите-членки. Това е предназначението и целта на Директива 2005/36/ЕО от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации. Макар и признаването да е улеснено, на практика се използват различни методи за признаването на професионалните квалификации [1].

През 2015 година Европейската асоциация на болничните фармацевти (ЕАНР) поде една нова инициативата за създаване на „обща обучителна рамка”

за следдипломно обучение (специализация) по болнична фармация, с цел всеобщо признаване в рамките на страните-членки на ЕАНР на тази специалност. Идеята и концепцията за създаване на обща (единна) европейска специалност по "Болнична фармация" се основава на новата правна възможност, която дава Европейската комисия за създаване и признаване на такъв тип компетенции.

Този механизъм за постигане на автоматично признаване на квалификации в рамките на Европейския съюз е създаден с последните поправки на Директивата за признаване на професионални квалификации от 2013 г. [2].

Новият инструмент отразява общите тенденции и действия през последните десетилетия на различните системи за признаване на квалификация между страните. Те се основават повече на учебните резултати и придобити компетенции, отколкото на строги споразумения за продължителността на обучението за квалификация, или начини на предоставянето им.

ДЕФИНИЦИЯ

„Обща рамка на обучението“ означава общ набор от минимални знания, умения и компетенции, необходими за упражняването на определена професия. Общата рамка на обучението не заменя националните учебни програми, освен ако дадена държава-членка реши друго в съответствие с националното си право. За целите на достъпа и упражняването на професия в държавите-членки, в които тази професия е регламентирана, държавите-членки признават удостоверенията за квалификации, придобити въз основа на тази рамка, същите последици на своята територия, каквито имат удостоверенията за професионални квалификации, издавани от самите тях, при условие че тази рамка отговаря на изискванията, установени в параграф 2." [2].

Основна цел на общата рамка на обучението е да се даде възможност на повече специалисти да се преместват от една държава-членка в друга.

Необходимо условие за създаване на тази обща рамка на обучението е съответната професия, по отношение на която се прилага общата рамка на обучението, или образованието и обучението, водещи до професията, да са регламентирани в най-малко една трета от всички държави-членки.

Задължително "общата рамка на обучението" е изготвена чрез прозрачен надлежен процес, включително с участието на съответните заинтересовани страни от държавите-членки, в които професията не е регламентирана.

Кой ще създаде "общата рамка на обучението" за болничната фармация?

Представителни професионални организации на равнището на ЕС, както и национални професионални организации или компетентни органи от най-малко една трета от държавите-членки могат да внесат до Европейската комисия предложение за обща рамка на обучението.

Първата среща на заинтересованите страни за създаване на "обща рамка на обучението" за болничната фармация, организирана от Европейската асоциация по болнична фармация, се проведе на 16-17 май 2015 г. в гр. Брюксел, Белгия.

България изпрати свой представител, който активно се включи в работата на работна група 1, чиято роля се изразява в три основни направления:

1. Консолидиране на информация и разбирателство за настоящия статус на специализациите и образованието по болнична фармация в Европа.
2. Преглед и анализ на компетенциите на болничния фармацевт, осигурени от съществуващите национални програми.
3. Предложение за сърцевина от знания, умения и компетенции, които да изграждат „обща рамка на обучението по болнична фармация“ в Европа.

За основа на създаване на тематиките за «общата рамка на обучението» за болнична фармация, ЕАНР използва пручването PHARMINE и компетенциите, необходими за болничните фармацевти описани в него [5].

Предимства на общата рамка на обучение-то за болничната фармация

Основната мотивация за създаване на "общата рамка на обучението" за болничната фармация е „да се повиши качеството, безопасността и собствения капитал на достъпа до грижите за пациентите във всяка европейска страна” [4].

Други разграничими ползи включват: подобряване на мобилността на работната сила; предложен еталон за всички европейски здравни системи към който да се стремят; подкрепа за реализирането на европейската позиция на на болничната аптека; и като кулминация на десетилетното застъпничество на ЕАНР за образователните потребности на болничните фармацевти на европейско ниво [3].

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В съответствие с една от новите опции, въведени с последните поправки на Директивата за признаване на професионални квалификации от 2013 г., Европейската асоциация на болничните фармацевти (ЕАНР) много правилно поде активни действия и дейности, насочени към развиване на „обща обучителна рамка” за единна специализация по болнична фармация в Европейския съюз. Тази инициатива има за основна цел насърчаване на създаването и развитието на специфични знания, умения, способности, похвати и

компетенции сред практикуващите в тази сфера на фармацевтичната професия.

Библиография

1. ДИРЕКТИВА 2005/36/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации
2. ДИРЕКТИВА 2013/55/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 ноември 2013 година
3. ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 април 2008 година за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот
4. Mission statement of the CTF Steering Committee: „The mission of the EAHN Common Training Framework Steering Committee is to oversee the formation of a common training framework for hospital pharmacy specialisation in Europe, in order to enhance the quality of, safety of, and equity of access to, patient care in every European country“ (February 2015).
5. EAFP, 2011 Pharmine project, Work Package 4: Identifying and defining competencies, a clear map for scientific and professional competencies as applied to hospital pharmacy.
6. Fornahl D, Zellner C, Audretsch D A (eds.) The Role of Labour Mobility and Informal Networks for Knowledge Transfer. Springer, Bloomington

Адрес за кореспонденция:

Доц. маг. фарм. Евгени Григоров, дм
Факултет „Фармация“
МУ – Варна
Бул. „Цар Освободител“ № 84
9000 Варна
e-mail: evgeni.grigorov@mu-varna.bg